

NÁVRH INAUGURAČNEJ KOMISIE

(celkové zhodnotenie uchádzača doc. Mgr. Petra Halamu, PhD.)

(v zmysle vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 457/2012 Z. z. zo dňa 21. 12. 2012, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŠ SR č. 6/2005 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor, § 1 ods. 15 vyhlášky)

1. VYHODNOTENIE PLNENIA KRITÉRIÍ UCHÁDZAČA PODĽA MATERIÁLOV DODANÝCH UCHÁDZAČOM (pedagogická a vedecká činnosť)

Pedagogická činnosť uchádzača

Doc. Mgr. Peter Halama, PhD. pôsobí na Katedre psychológie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave ako vysokoškolský učiteľ kontinuálne od roku 2003. Má 13 ročnú pedagogickú prax na vysokej škole, z toho 7 rokov ako docent. Počas pôsobenia na katedre psychológie zabezpečoval, resp. aktuálne zabezpečuje prednášky, cvičenia a semináre z viacerých psychologických disciplín:

Bakalársky študijný program – odbor psychológia:

Psychológia osobnosti I.

Psychológia osobnosti II.

Štatistika I. (do roku 2009)

Psychológia náboženstva (od roku 2009)

Magisterský študijný program – odbor psychológia:

Teória psychodiagnostiky a psychometria

Analýza psychologických dát I. (do roku 2009)

Analýza psychologických dát II. (do roku 2009)

Vybrané kapitoly zo psychometrie

Doktorandský študijný program – odbor sociálna psychológia

Psychometria v sociálno-psychologickom výskume

Pre jeden z predmetov, ktoré vyučuje, napísal učebnicu, ktorá vyšla v dvoch vydaniach:

Halama, P. (2011) Princípy psychologické diagnostiky. 2. doplnené vydanie. Trnava, Filozofická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave. ISBN 978-80-8082-451-8.

Prvé vydanie 2005, ISBN 80-8082-032-5. (rozsah cca 12,00 AH)

V súčasnosti je garantom študijného programu 3.1.9 psychológia (prvý stupeň štúdia) a spolugarantom doktorandského študijného programu Sociálna psychológia (študijný odbor 3.1.13 sociálna a pracovná psychológia, tretí stupeň štúdia) na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave.

Viedol 105 obhájených záverečných prác a 5 obhájených dizertačných prác. V súčasnosti je školiteľom 4 doktorandov. Bol oponentom 2 habilitačných prác.

Je členom týchto komisií:

- člen komisie pre obhajoby diplomových prác v odbore psychológia (FF TU)
- člen komisie pre štátne magisterské skúšky v odbore psychológia (FF TU)
- člen komisie pre obhajoby bakalárskych prác v odbore psychológia (FF TU)

- člen komisie pre štátne bakalárske skúšky v odbore psychológia (FF TU)
- člen odborovej komisie doktorandského štúdia v študijnom programe sociálna psychológia (FF TU)
- člen odborovej komisie doktorandského štúdia v študijnom programe sociálna a pracovná psychológia (FSEV UK)

Za významných žiakov, ktorí boli jeho doktorandmi a ktorí pokračujú vo vedeckej a pedagogickej kariére, považuje troch študentov:

Mgr. Ján Klimas, PhD. – v súčasnosti postdoc výskumník na School of Medicine and Medical Science, University College Dublin, Ireland

PhDr. Peter Žitný, PhD. – v súčasnosti odborný asistent na katedre psychológie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity

Mgr. Jana Vindišová, v súčasnosti odborná asistentka na katedre psychológie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity

Vedeckovýskumná a expertízna činnosť uchádzača

Vedecko-výskumné zameranie doc. Mgr. Petra Halamu, PhD. reprezentuje viacero ťažiskových oblastí. Konkrétne ide o výskum psychologických aspektov prežívania zmyslu života, publikovanie vedeckých prác z oblasti psychometrie a teórie psychodiagnostiky a z oblasti psychológie náboženstva.

Za jeho najvýznamnejší vedecký prínos možno považovať výsledky dlhodobého skúmania psychologických aspektov prežívania zmyslu v živote. Výsledky boli zhrnuté v jeho monografii *Zmysel života z pohľadu psychológie* (Slovak Academic Press, Bratislava, 2007) a v nedávno publikovanej kapitole *Meaning in Life and Coping: Sense of Meaning as a Buffer Against Stress* (In: Batthyany, A., Russo-Netzer, P. (Eds.) *Meaning in Positive and Existential Psychology*. - New York: Springer, 2014, s. 239-250.).

Na skúmanie prežívania zmyslu života vyvinul vlastné nástroje, z ktorých najmä Škála životnej zmysluplnosti je používaná doma a v zahraničí.

V oblasti psychometrie a teórie psychodiagnostiky možno považovať za najvýznamnejší prínos aplikáciu nových psychometrických prístupov k analýze meracích nástrojov a nových prístupov v realizácii psychodiagnostiky.

V oblasti psychológie náboženstva publikoval teoretické a empirické práce vo významných vedeckých časopisoch v zahraničí (napr. Halama, P., Lačná, M. (2011). *Personality change following religious conversion: perceptions of converts and their close acquaintances*. *Mental Health, Religion & Culture*, 14, 8, 757–768.) a doma (Halama, P., Gašparíková, M., Sabo, M. (2013). *Relationship between attachment styles and dimensions of religious conversion processes*. *Studia Psychologica*, 55, 3, 195-207.).

Podľa prehľadu scientometrických kritérií požadovaných Prešovskou univerzitou v Prešove, uchádzač vo všetkých ukazovateľoch spĺňa, resp. mnohonásobne prekračuje stanovené požiadavky.

Je autorom 28 výstupov kategórie A (stanovený počet 3 prekračuje takmer 10x).

Je autorom 103 pôvodných publikovaných vedeckých a odborných prác (stanovený počet 45 prekračuje viac ako dvojnásobne).

Je autorom 34 vedeckých prác v časopisoch registrovaných v CC, WOS alebo SCOPUS (stanovený počet 6 prekračuje takmer 6x).

Na svoje vedecké práce eviduje 380 citácií (stanovený počet 60 prekračuje viac ako 6x).
Na vedecké práce indexované vo WOS alebo SCOPUS eviduje 112 citácií (stanovený počet 20 prekračuje viac ako 5x).

Čo sa týka zoznamu ďalších preukázateľných ohlasov na vedeckú činnosť, možno uviesť:

9 pozvaných prednášok z toho 6 v zahraničí

27 prezentácií na konferenciách v zahraničí

38 prezentácií na konferenciách doma

Vedeckú výkonnosť uchádzača dokumentujú ďalej:

3 pobyty v zahraničí, 11 násobné členstvo v edičných, redakčných a vedeckých radách, v súčasnosti je členom Rady psychologického ústavu Akadémie vied ČR, člen VR FF Trnavskej univerzity, člen Vedeckej rady Fakulty sociálnych a ekonomických vied UK, člen redakčnej rady karentovaného časopisu Studia Psychologica.

Ďalej, je členom dvoch domácich a dvoch medzinárodných vedeckých spoločností a je nositeľom 7 ocenení z nich 2 prémie Literárneho fondu za trojročný vedecký ohlas.

Je recenzentom vedeckých príspevkov 13 vedeckých časopisov, z toho 12 zahraničných.

Podieľal sa na riešení 13 úspešne ukončených projektov, z ktorých v jednom bol:

Hlavným národným riešiteľom medzinárodného projektu financovaného Európskou komisiou LPP-1-2009 v rokoch 2009-2012, v dvoch domácich úspešne ukončených projektoch bol zodpovedným riešiteľom – v súčasnosti je zodpovedným riešiteľom grantu APVV, v šiestich zástupcom zodpovedného riešiteľa a v ďalších troch bol spoluriešiteľom.

Stanovený počet – riešiteľ minimálne 1 úspešne ukončeného výskumného projektu, vedúci riešiteľ 1 úspešne ukončeného projektu a aktuálne riešenie výskumného projektu - mnohonásobne prekračuje.

Uvedený prehľad dokumentuje, že uchádzač doc. Mgr. Peter Halama, PhD. spĺňa kritériá na udelenie titulu profesor v oblasti pedagogickej a vedeckej činnosti a je uznávanou vedeckou a pedagogickou osobnosťou.

Spolu s vyjadrením k jeho vedeckej a odbornej kompetencii zaslali svoje pozitívne odporúčania za vymenovanie za profesora traja profesori: Prof. Batthyány z Viedne, Prof. Lewis z Veľkej Británie a Prof. Blatný z ČR.

2. ZÁVERY OPONENTSKÝCH POSUDKOV

Na inauguračné konanie doc. Mgr. Petra Halamu, PhD. vypracovali posudky:

Prof. PhDr. Eva Gajdošová, PhD., Fakulta psychológie, Paneurópska vysoká škola v Bratislave

Prof. PhDr. Ladislav Lovaš, CSc., Katedra psychológie, FF UPJŠ v Košiciach

Prof. PhDr. Jiří Mareš, CSc., Univerzita Karlova v Praze, Lékařská fakulta v Hradci Králové

Prof. PhDr. Eva Gajdošová, PhD – záver posudku:

Vzhľadom na to, že doc. Mgr. Peter Halama, PhD. spĺňa všetky kritériá pre inauguračné konanie, odporúčam, aby doc. Mgr. Petrovi Halamovi, PhD. bol po úspešnom inauguračnom konaní, po splnení všetkých vysokoškolskou legislatívou predpísaných podmienok, udelený akademický titul profesor v študijnom odbore 3.1.10. Všeobecná a experimentálna psychológia.

prof. PhDr. Ladislav Lovaš, CSc. – záver posudku:

Uvedené skutočnosti poukazujú na to, že doc. Mgr. P. Halama, PhD. je vyzretou vedeckou a pedagogickou osobnosťou, ktorá spĺňa všetky požiadavky stanovené pre získanie hodnosti profesora. Vzhľadom na to odporúčam, aby mu bol udelený titul profesor v odbore 3.1.10 Všeobecná a experimentálna psychológia.

Prof. PhD. Jiří Mareš, CSc. – záver posudku:

Uchazeč splňuje požiadavky kladené Filozofickou fakultou Prešovské univerzity v Prešove na jmenování profesorem v oboru všeobecná a experimentální psychologie. Jako člen vědecké rady Univerzity Karlovy v Praze mohu potvrdit, že by splnil i požadavky kladené Univerzitou Karlovou na jmenování profesorem v oblasti humanitních oborů.

Doporučuji proto, aby inaugurační materiální doc. Mgr. P. Halamy, PhD., byly postoupeny k obhajobě a po úspěšné obhajobě mu byl udělen akademický titul profesor v oboru 3.1.10 všeobecná a experimentální psychologie.

3. ODBORNÉ POSÚDENIE INAUGURAČNEJ PREDNÁŠKY

Inauguračná prednáška odznela na tému „Vzťahová väzba a religiozita.“ Prednáška mala nasledovnú štruktúru: Úvod, Koncept vzťahovej väzby, Vzťahová väzba v dospelosti, Vzťahová väzba a religiozita, Vzťahová väzba a náboženská konverzia a Záver.

V úvode uviedol, že „súčasná psychológia osobnosti je charakterizovaná najmä vytváraním konceptov, ktoré poskytujú interpretačný rámec pre ľudské prežívanie a správanie v rôznych oblastiach života...“ s čím súvisí jeho dlhodobá orientácia na výskum rôznych osobnostných konceptov. V tejto oblasti možno vidieť celkový prínos doc. Halamu v podobe príspevku k hlbšiemu porozumeniu toho, ako uvedené koncepty súvisia so špecifickým fungovaním človeka v konkrétnych oblastiach života, najmä s aspektmi optimálneho fungovania človeka, ako je životná zmyslupnosť, či so špecifickým správaním ako je religiozita.

V ďalšej časti prednášky vymedzil koncept vzťahovej väzby vo všeobecnej rovine - objasnením jej podstaty a opisom jej typológií a charakterizoval jej vlastnosti v dospelosti. V oboch prípadoch doložil svoju argumentáciu významnými vedeckými prácami. Upozornil na vznik modelov, ktoré opisujú typy vzťahovej väzby v aktuálnych dospelých vzťahoch a na fakt, že na tieto výskumy nadviazali jeho doktorandi, ktorí k tejto oblasti prispeli konkrétnymi zisteniami (Tomanová, 2010, Halama, Matejková, 2012, Wolt, Halama, 2014). Ich výsledky prispeli k hlbšiemu poznaniu toho, akú úlohu hrá vzťahová väzba v ľudskom správaní a prežívaní.

Časť Vzťahová väzba a religiozita a Vzťahová väzba a náboženská konverzia možno považovať za kľúčové. Tu demonštroval znalosť problematiky: informoval o modeloch a typológii vzťahovej väzby k Bohu založenej na opise individuálnych rozdielov mentálnych obrazov Boha (Proctor et al., 2009) a poskytol informácie, týkajúce sa starších výskumných hypotéz z tejto oblasti (Kirkpatrick, Shaver, 1990). Zvláštnu pozornosť venoval náboženskej konverzii, ktorou sa výskumne dlhodobo zaoberá, pričom zdôrazňuje jej chápanie ako multidimenzionálneho javu (napr. Halama, 2002, 2005, 2015), čo sa prejavuje aj v konceptualizácii prepojenia vzťahovej väzby a náboženskej konverzie. Poskytol pôvodný názor, že náboženská konverzia sa dá chápať ako príklon k dovtedy neutrálnym náboženským presvedčeniam a s tým súvisí zásadná zmena v religiozite, spiritualite a životnom štýle (Halama, 2005).

Svoj špecifický prínos k danej problematike vidí v posune od skúmania efektu vzťahovej väzby na výskyt konverzie ku skúmaniu jej súvislosti s priebehom konverzie. Pre túto oblasť výskumu vyvinul nástroj s názvom Dotazník procesu náboženskej konverzie (Halama, 2009, 2015), ktorý vychádza z vlastných kvalitatívnych výskumov ohľadne náboženskej konverzie, pričom reflektuje aj teoretický vývoj v tejto oblasti.

Na základe vlastných predpokladov o súvislosti vzťahovej väzby a procesu náboženskej konverzie uskutočnil výskum u konvertitov (Halama et al., 2013), v ktorom poukázal na to, že bezpečná vzťahová väzba súvisí s pokojným, menej emocionálnym priebehom konverzie nadväzujúcim na predošlý kontakt s religiozitou. Naopak neistá vzťahová väzba súvisí skôr s náhlým priebehom konverzie sprevádzaným mystickými zážitkami, negatívnymi pocitmi a uľavou po konverzii. Výsledky potvrdili, že individuálne rozdiely vo vzťahovej väzbe súvisia ani nie tak s výskytom, ako skôr s odlišným priebehom náboženskej konverzie.

V závere demonštroval svoju vedeckú rozhladenosť, znalosť predmetnej problematiky a spôsobilosť vedeckej syntézy. Poukázal na to, že psychológia osobnosti je charakteristická najmä tendenciou ku konceptualizácii trvalých, nadsituačných charakteristík človeka, ktoré pomáhajú interpretovať ľudské prežívanie a správanie. Súčasné výskumy v psychológii osobnosti však podľa doc. Halamu naznačujú, že dispozičné charakteristiky nie sú jednosmernými kauzálnymi činiteľmi psychologických javov, ale spolu so situačnými kontextom vytvárajú špecifické javy a navzájom sa ovplyvňujú. Z tohto pohľadu je jeho výsledky možné interpretovať aj širším spôsobom, a to, že povaha vzťahu medzi vzťahovou väzbou a religiozitou je skôr vzájomne sa podmieňujúca, než jednostranne kauzálna. Dá sa povedať, že koncept vzťahovej väzby, v súčasnosti opisovaný ako vnútorné kognitívne modely fungovania iných osôb, je prístup lepšie zodpovedajúci súčasným tendenciám v psychológii osobnosti, než napr. osobnostné črty, keďže ide o koncept flexibilný a kontextuálne relevantný.

Na záver upozornil na perspektívy ďalšieho rozvoja v oblasti psychológie osobnosti - podľa jeho názoru treba brať do úvahy práve stúpajúci dôraz na kontextuálnosť správania. Predpokladá, že budúci trend prinesie snahu o hlbšie porozumenie interakcie medzi kontextuálnymi a dispozičnými charakteristikami pri interpretácii skúmaných javov. Tieto trendy budú ovplyvňovať aj prienik psychológie osobnosti a psychológie náboženstva, a preto sa dá očakávať posun od jednostranne kauzálneho prístupu k vzťahu medzi osobnostnými charakteristikami a religiozitou k snahe o hlbšie porozumenie vzájomných vzťahov a interakcií medzi nimi.

Inauguračná komisia hodnotí inauguračnú prednášku Doc. Mgr. Petra Halamu, PhD vysoko pozitívne. Uchádzač preukázal predpoklady odbornej povahy ako aj vyžadovanú pedagogickú spôsobilosť. Po obsahovej stránke predstavil aktuálny stav v oblasti poznania výskumu vzťahovej väzby a religiozity a demonštroval vlastný príspevok a poukázal na prínos jeho žiakov k jeho rozvoju. Jeho vyjadrenia k ďalšiemu rozvoju poznania v predmetnej oblasti potvrdzujú jeho odbornosť a kompetenciu a sú dôkazom jeho potenciálu prispieť ďalším vlastným výskumom k ich obohateniu.

Prednáškou, zodpovedaním otázok oponentov a reakciami v rámci diskusie Doc. Mgr. Peter Halama, PhD. preukázal odborné a pedagogické predpoklady a potvrdil spôsobilosť na vymenovanie za profesora v odbore **3.1.10 Všeobecná a experimentálna psychológia**.

4. NÁVRH NA VYMENOVANIE UCHÁDZAČA ZA PROFESORA V ODBORE

Inauguračná komisia na základe posúdenia predložených dokladov a dokumentov, plnenia scientometrických kritérií a ostatných kritérií Prešovskej univerzity v Prešove týkajúcich sa vedeckej, pedagogickej a organizátorskej činnosti uchádzača, posudkov oponentov a oponentky a inauguračnej prednášky konštatuje, že doc. Mgr. Peter Halama, PhD. spĺňa všetky podmienky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi ako aj vnútornými predpismi Prešovskej univerzity v Prešove na vymenovanie za profesora v odbore 3.1.10 všeobecná a experimentálna psychológia.

Inauguračná komisia pracovala podľa postupu ustanoveného zákonom č.131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou Ministerstva školstva SR č. 6/2005 o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor.

Na základe uvedeného inauguračná komisia predkladá predsedovi Vedeckej rady tento návrh a **odporúča Vedeckej rade Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove schváliť návrh na vymenovanie doc. Mgr. Petra Halamu, PhD. za profesora v odbore 3.1.10 všeobecná a experimentálna psychológia.**

Miesto a dátum: Prešov 23.11. 2015

Predseda inauguračnej komisie:	Podpis:
Prof. PhDr. Jozef Džuka, CSc.	prítomný
Členky a členovia inauguračnej komisie:	
Prof. PhDr. Viera Bačová, DrSc.	prítomná
Prof. PhDr. Eva Sollárová, CSc.	prítomná
Prof. PhDr. Jozef Výrost, DrSc.	prítomný
Prof. PhDr. Marek Blatný, DrSc.	prítomný
Oponentka a oponenti:	
Prof. PhDr. Eva Gajdošová, PhD	prítomná
prof. PhDr. Ladislav Lovaš, CSc.	prítomný
Prof. PhD. Jiří Mareš, CSc.	prítomný